

6183 SAYILI AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUNA GÖRE AÇILAN TASARRUFUN İPTALİ DAVASININ TARAFLARI: DAVACI VE DAVALI *

Av. Mahir AKBABA**

Öz

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 277. maddesinde düzenlenen tasarrufun iptali davasının tarafları, davacı ve davalı ile alakalı hazırlanan bu çalışmada tasarrufun iptali davası kavramı; hukuki niteliği, tanımı, amacı ve konusu hakkında genel açıklamalarda bulunulmuş ve iptale tabi tasarruflar incelenmiştir. Tasarrufun iptali davasının tarafları; İcra ve İflas Kanunu'na göre ve 6183 sayılı Kanun'a göre açıklanmıştır. Çalışmamız içinde Yargıtay kararları da çalışmaya dâhil edilmiştir. Hem doktrin hem de uygulamadaki durum göz önünde bulundurulmuş, hukuk insanlarının konuya dair tespit, öneri ve çekinceleri çalışmaya dâhil edilmiştir. Böylece makale içeriğine dair daha geniş bir bakış açısı ortaya konulması amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: *Tasarrufun İptali Davası, İptale Tabi Tasarruflar, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun, Taraf Değişikliği, Dava Arkadaşlığı.*

* Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 03.01.2024 - Kabul Edildiği Tarih: 06.02.2024

** Denizli Barosu, İstanbul Aydın Üniversitesi Özel Hukuk Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, mahirakbaba@stu.aydin.edu.tr; ORCID: 0009-0000-2082-3782

DOI: 10.17932/IAU.HFD.2015.018/hfd_v09i1003

Parties of the Case for Cancellation of Disposition Filed According to the Law No. 6183 on the Collection Procedure of Public Receivables: Claimant and Defendant

Abstract

This article, which is regulated in the article 277 of the Execution and Bankruptcy Law No. 2004, is composed of five chapters related to the parties, plaintiff and defendant of the case for cancellation of disposition. General explanations have been made on the concept, legal nature and definition, purpose and subject of the case for cancellation of disposition and analyzes the dispositions subject to cancellation. The parties to the action for cancellation of disposition are explained according to the Enforcement and Bankruptcy Law and Law numbered. 6183. High court judgments are also included in the article. The situation in both doctrine and practice has been taken into consideration, and the observations, suggestions and reservations of legal experts on the subject have been included in the study. It is aimed to present a broader perspective on the content of the thesis by making use of printed sources on this subject.

Keywords: *Action for Cancellation of Dispositions, Dispositions Subject to Cancellation, Law No. 6183 on Collection Procedure of Public Receivables, Change of Parties, Companionship.*

Giriş

Tasarrufun iptali davası; İcra ve İflas Kanunu'nun m. 277 – 284 ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun'un m. 24 – 31. maddelerinde düzenlenmiştir. Söz konusu hükümler, İcra ve İflas Kanunu'nun diğer pek çok hükmünün aksine oldukça dar bir alanda uygulanabilmişlerdir. Öyle ki; haciz yoluyla takiplerde hacizden, iflas yoluyla takiplerde ise iflasın açılmasından önce borçlunun mal ve hakları üzerinde bir sınırlama bulunmamaktadır. Bunun sonucu olarak, uygulamada da rastlandığı üzere bazen borçlular, mallarına haciz konulmasını önlemek veya iflas kararı verilmesi ihtimali bulunan durumlarda, çoğu kez alacaklılarından mal kaçırmak için veya bu niyeti olmasa bile şüpheli birtakım işlemlerle tasarruflarda bulunurlar. Örneğin, borçlunun eşine, çocuklarına veya yakınlarına bağışlamalarda bulunması, satışlar yapması gibi.

Borçluların bu tasarrufları, herhangi bir kısıtlama söz konusu olmadığından geçerlidir. Ancak hakkında haciz işlemine girilen (veya iflasta hakkında iflas kararı verilen) borçluların tasarruf yetkisi bu tarihlerden itibaren kısıtlanır. Hacizden veya iflas kararından önce, malları üzerinde serbestçe tasarrufta bulunabilen borçlular, henüz alacaklıların haciz veya iflas yolu ile takibine hedef olmadan, onlardan mal kaçırmak, yani takibi semeresiz bırakmak amacıyla malvarlığının tamamını ya da bir kısmını bazı hileli işlemlerle bir diğer ifade ile bedelsiz olarak veya olduğundan daha aşağı bir bedel ile başkalarına örneğin hileli işlemlere ilişkin maksadını bilen birilerine (yakın, akraba, dost, vb.) devredebilir veya bedelini bizzat kendisi ödemek suretiyle yakınları adına (üzerine) mal (taşınır, taşınmaz) satın alarak malvarlığını hileli olarak azaltma yoluna gidebilirler.

Söz konusu bu tasarruflar, başlattıkları icra takipleriyle borçlunun başkaca mallarından alacaklarını alabildikleri ölçüde alacaklıları ilgilendirmez. Ancak borçlunun başka mallarından alacaklarını karşılayamayan alacaklılara kötü niyetli borçluların mal kaçırmak kastıyla yaptıkları işlemlerden zarar gördükleri takdirde onları korumak amacıyla kanun koyucu tarafından İcra ve İflas Kanunu'nun m. 277 Tasarrufun iptali davası denilen bir dava açma hakkı tanınmıştır.

Tasarrufun iptali davası: “Borçlunun alacaklılara zarar veren tasarruflarını davacı alacaklı açısından alacağı nispetinde hükümsüz kılmayı sağlayan dava”¹ olarak tanımlanır. Daha geniş ve kapsayıcı manada ise:

¹ B. Kuru, *İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra ve İflas Hukuku El Kitabı*, 3. Baskı, 2019, s.317.

“Borçlunun alacaklısını zarara uğratmak maksadıyla malvarlığından çıkardığı mal, hak ya da bunlar yerine geçen değerlerin hukuki işlemde (tasarruftan) zarar gören alacaklının alacağına kavuşmak adına dava açarak yeniden borçlunun malvarlığına dönmesini sağlanan dava”² olarak tanımlanabilir. Bir diğer tanım ise: “İcra ve İflas Kanununda düzenlenen tasarrufun iptali davasını, borçlunun üçüncü kişiyle karşılıklı yaptığı ve alacaklısını zarara uğratmak (mal kaçırmak) maksadıyla gerçekleştirilen tasarrufların (işlemlerin) tesirini sonlandırmak için açılan, temelinde alacak hakkı bulunan, eda davası niteliğinde şahsi bir davadır.” olarak belirtilmiştir.³

I. TASARRUFUN İPTALİ DAVASININ AMACI ve KONUSU

Tasarrufun iptali davasının amacı; haciz veya iflas kararı öncesinde bir diğer anlatımla borçlunun tasarruf yetkilerinin kısıtlanmasının mevzu bahis olmadığı dönemde (borçlunun) alacaklılarından mal kaçırmak kasıtlı ve kötü niyetle gerçekleştirdiği tasarrufları (hukuki işlemleri) davacı alacaklı açısından geçersiz kılarak borçlunun malvarlığından çıkararak uzaklaştırdığı dava konusu malvarlığı üzerinde alacaklının sanki bu mal hala borçluya aitmişçesine haciz ve satış isteyerek yani cebri icra yoluyla alacağını alabilmesini sağlamaktır.

En yalın ifade ile tasarrufun iptali davasının amacı: “Haciz veya iflas yoluyla takipte borçlunun, alacaklıdan mal kaçırmasını önlemek” olarak açıklanabilir.⁴ İİK. m. 277/1, tasarrufun iptali davasının, İİK. m. 278, 279 ve 280 yazılı olan tasarruflar nedeniyle açılabilceği belirtilmiştir.⁵ Maddede belirtilen “tasarruflar” kelimesi doktrinde tartışılmış ve ağırlık bulan görüşe göre, tasarruf işlemlerinin; hukuki işlem kavramından daha geniş olarak (ve hatta onu da içererek) hukuk sistemince hukuki bir sonuç bağlanan eylemler olarak tanımlanan; hukuki işlemleri (işlemleri)

² H. Pekantez / O. Atalay / M.S. Özkan / M. Özkes, *İcra ve İflas Hukuku*, 10. Bası, 2012, s. 839-859.

³ T. Uyar, *İcra ve İflas Hukukunda Tasarrufun İptali Davaları*, 4. Baskı, 2011, s. 1003.

⁴ T. Uyar, *İcra ve İflas Yasasında Düzenlenen İptal Davasının Hukuki Niteliği ve Konusu*, *İstanbul Barosu Dergisi*, 1984;10-11-12: 574-581; T. Uyar, *Tasarrufun İptali Davalarının Konusu*, *TBB Dergisi*, 2008;78. 287-314.

⁵ A. Deynekli / M. Oskay / C. Koçak / A. Doğan, *İcra İflas Kanun Şerhi*, Cilt 1-5, Ankara, 2007, s.516; G. Eriş, *En Son Değişikliklerle Gerekçeli – Açıklamalı – İçtihatlı İcra ve İflas Kanunu*, 2005, s.312; A. Karlı, *İcra ve İflas Kanunu, Tebligat Kanunu ve İlgili Mevzuat*, İstanbul, 2008, s.159; T. Uyar, *Gerekçeli – İçtihatlı İcra ve İflas Kanunu Şerhi*, 2. Baskı, Ankara, 2010, s.912; T. Muşul, *Gerekçeli – Notlu – İçtihatlı İcra ve İflas Kanunu ve İlgili Mevzuat*, 4. Bası, İstanbul, 2011, s. 463.

ifade ettiği neticesine varılmıştır.⁶ Doktrinde de borçlunun hem dava dışı hem icra takibi içindeki hem de feragat, kabul, sulh vb. hukuki eylemleri (işlemleri) tasarrufun iptali davasının konusu kabul edilmiştir. Şu halde tasarrufun iptali davasının konusu kısaca; borçlunun alacaklıları aleyhine zarara sokma amacıyla malvarlığını azaltıcı özellik bulunduran hukuki işlemlerdir.⁷

II. İPTALE TABİ TASARRUFLAR

Tasarrufun iptali davasına konu olan işlemler maddi hukuk (İİK) bakımından geçerli olan ve alacaklıları zarara uğratan işlemlerdir. Öyleyse maddi hukuk açısından hükümsüz olan işlemlere ilişkin tasarrufun iptali davası açmaya gerek yoktur. Diğer bir söyleyişle işlem örneğin muvazaa sebebiyle zaten geçersizse o işlem hakkında tasarrufun iptali davası açılmaz.⁸ Zira butlanın tespiti neticesinde işleme konu olan malın borçlunun malvarlığında zaten çıkmamış olduğu hükme bağlanabilecektir.

Tasarrufun iptali davası, İİK ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun'da sayılan koşullarda ve (iptale tabi) tasarruflar dolayısıyla açılır. Tasarruf işlemi, bir hakkı veya hukuki ilişkiyi doğrudan doğruya etkileyen, onu diğer tarafa geçiren, içeriğini değiştiren, sınırlayan veya ortadan kaldıran işlem olarak tanımlanmaktadır ki bu işlem ile borçlunun malvarlığında bir eksilme, azalma gerçekleşir.

Tasarrufun iptali davasıyla, borçlunun üçüncü kişiyle karşılıklı gerçekleştirdiği malvarlığını azaltıcı, alacaklısına zarar veren ve kanun (koyucu) tarafından da uygun görülmeyen hukuki işlemler alacaklı açısından iptal edilmiş olur. İşte bu işlemler üçe ayrılır:

1- Bağışlama ve İvazsız Tasarruflardan (karşılıksız kazandırmalardan) Dolayı İptal (İİK. m. 278)

⁶ T. Muşul, *İcra ve İflas Hukukunda; Tasarrufun İptali Davaları*, 2. Bası, 2017, s.117; S. Ş. Ansay, *Hukuk İcra ve İflas Usulleri*, 5. Bası, Ankara, 1960, s.298.

⁷ B. Kuru, *İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra ve İflas Hukuku Ders Kitabı*, 2. Baskı, 2017, s.487; S. Kurtoğlu, *İcra Hukuku Açısından İptal Davasının Hukuki Niteliği*, *İstanbul Barosu Dergisi*, 1973;7-8: 776-780; C. Akil, *Tasarrufun İptaline Konu Olabilecek İşlemlerin Hukuki Niteliği*, *Türkiye Noterler Birliği Hukuk Dergisi*, 2014;1(1): 79-102; C. Akil, *Yargıtay Kararları Işığında Tasarrufun İptali Davaları*, *Ankara Barosu Dergisi*, 2014;3: 5.

⁸ B. Umar, *Türk İcra ve İflas Hukukunda İcra ve İflas Usulleri*, *İptal Davası*, *İstanbul Üniversitesi Yayınları No: 1013-210*, 1963, s.63; B. Umar, *İcra ve İflas Hukukunun Tarihi Gelişmesi ve Genel Teorisi*, *İzmir*, 1973, s.87; B. Umar, *İcra İflas Hukuku Ders Notları*, *İzmir*, 1973, s.101; İ. Sarısözen, *İcra ve İflas Kanununa Göre İptal Davasında Yargılama Usulü*, 1977, s.412.

2- Aciz Halinde (borca batık durumda iken) Yapılan Tasarruflardan Dolayı İptal (İİK. m. 279)

3- Alacaklılara Zarar Vermek Kastı ile Yapılan (hileli) Tasarruflar (İİK.m.280)

III. TASARRUFUN İPTALİ DAVASININ TARAFLARI

Bir sosyal ve/veya ekonomik ilişkinin borç ilişkisi sayılabilmesi ve dolayısıyla icra iflas hukukunun konusunu oluşturabilmesi için bu ilişkinin taraflarına gereksinim vardır. Borç ilişkisinin tarafları da alacaklı ve borçludur. Söz konusu borç ilişkisine istinaden hukuki ilişkide tasarrufun iptali davasının kimler tarafından açılabileceği (kimlerin davacı olabileceği) İİK m. 277 ve kimlere karşı açılabileceği (kimlerin davalı olabileceği) de İİK m. 282 düzenlenmiştir.

A. Davacı

Tasarrufun iptali davasını kimlerin açabileceği diğer bir ifade ile davada kimlerin davacı sıfatı taşıyabileceği İİK. m. 277 gösterilmiştir.⁹ Burada sınırlı olarak sayılan kişilerin haricindekilerin tasarrufun iptali davasının açma yani (davada) davacı olma hakkı bulunmamaktadır. Tasarrufun iptali davasının haciz ya da iflas yolu ile takipte veya 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre açılmasına göre davacı sıfatını ayrı ayrı ele alarak değerlendirmek yerinde olacaktır.

Bu bağlamda 6183 s. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre kamu alacağı bulunduğundan ötürü kimin tasarrufun iptali davası açabileceği (davacısının kim olabileceği) gösterilmediği halde kime karşı dava açılacağı 6183 s. Kanun'un 25. maddesinde düzenlenmiştir.¹⁰ Doktrin görüşleri doğrultusunda 6183 s. Kanun'a göre açılan tasarrufun iptali davası:

⁹ İptal Davası m. 277 – İptal Davasından maksat m. 278, 279 ve 280 yazılı tasarrufların butlanına hükmettirmektir. Bu davayı:

1- Elinde muvakkat yahut kati aciz vesikası bulunan her alacaklı,

2- İflas İdaresi yahut İİK. m. 245 ve m. 255 III. fıkrasında yazılı olan hallerde alacaklıların kendisi açabilir. (İİK. m. 245: Münazaalı Hakların Talep Eden Alacaklılara Temliki, İİK. m 255: İflas kapandıktan Sonra)

(*Davacı, hukuki ilişkinin aktif tarafıdır. Zira davacı (alacaklı sıfatıyla) hukuki ilişkiden doğan, borç konusunun ifasını talep yetkisine sahip olan taraftır.)

¹⁰ 6183 s. k. m. 25: İptal, borçlu ile hukuki muamelede bulunan veya borçlu tarafından kendisine ödeme yapılan kimselerle, bunların mirasçularına ve iyiniyetli olan diğer üçüncü şahıslara karşı istenir.

a) Devlet, (*Resim, harç vergi, ceza kovuşturmalarına ait yargılama giderleri, para cezası, vergi cezası ile bunların faiz, gecikme zammı gibi eklentileri ve kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinden kaynaklanan alacaklarla, bunların takip masrafları olarak nitelendirilen kamu alacaklarını borçlularından tahsil edilmemiş olan*)

b) İl Özel İdareleri,

c) Belediyeler,

d) Kendisine (çeşitli kanunlarda gösterilen alacakların tahsili adına) takip yetkisi tanınan kurum ve kuruluşlar tarafından açılabileceği (davacısı olabileceği) belirtilmektedir.¹¹

Tasarrufun iptali davaları uygulamada kamu kesimindeki bazı idari kurumlarca da (Vergi Dairesi Müdürlüğü, Mal Müdürlüğü vb.) altta belirtilen durumlarda açılmaktadır:

a) Tasarruf tarihinden evvel doğmuş kamu alacağının dava tarihi öncesinde ya da dava esnasında kesinleşmiş¹² ve ödeme tarihi muaccel hale gelmiş (geçmiş) olduğu durum,¹³

Diğer duruma geçmeden önce iki özel hususa değinmekte fayda bulunmaktadır; üst mahkeme kamu alacağının dava açılmadan önce kesinleşmiş olması şartını aramamakta ve derdest davaları reddetmemektedir.¹⁴ Doktrinde atıflar yapılarak açıklandığı ve savunulduğu üzere; ihtiyaten tahakkuk ettirilen ve hakkında verilen ihtiyati haciz kararı uygulanan kamu alacakları için kesinleşme ve ödeme tarihi muaccel hale gelme (yani ödeme gününün gelmesi) söz konusu olmadığından tasarrufun iptali davasını açılmayacağı belirtilmektedir.¹⁵

b) Kamu alacağı için icra takibinin başlatılıp kesinleştiği durum,

¹¹ C. Kostakoğlu, 6183 s. Kanuna göre Amme Alacaklarının Tahsili Yönünden İptal Davası, *Yargıtay Dergisi*, 1991; 1-2: s. 10 vd; *Yasa Dergisi*. 1990;9: 1233; E. Şimşek, *Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Kanun Şerhi*, 1. Baskı, 1996, s.177; C. Çatalkaya / İ. Bandakçoğlu, *İcra ve İflas Kanun Şerhi*, Ankara, 1967, s.516; F. Askan, 6183 sayılı A.A.T.U.H.K. Uyarınca İcra Hukukunda Tasarruf İptal Davaları, 1. Baskı, 2008, s.63; M. Toktaş, *Kamu Alacağının Korunmasında Tasarrufun İptali Davaları*, 1. Baskı, 2009, s.142

¹² Kamu alacakları, tebliğ edilip, süresinde itiraz edilmemesi ya da yapılan itirazın ilgili mahkemeye reddedilmesi durumunda kesinleşir. (*Mevzuat Dergisi / Yıl 4, Sayı 48, Aralık 2001*)

¹³ Bknz. 17. HD. 11.03.2013 T. 6889/3205; 24.05.2011 T. 10367/5181; 10.05.2011 T. 11572/4547; 31.03.2011 T. 6364/2901; 17.06.2010 T. 2805/5638; 24.02.2009 T. 4557/871; 08.10.2007 T. 3122/2999...vb; 15. HD. 16.01.1995 T. 6377/76.

¹⁴ Bknz. 17. HD.07.04.2009 T. 5331/2168; 05.03.2009 T. 217/1116.

¹⁵ A. Gerçek, *Kamu Alacaklarını Takip ve Tahsil Hukuku*, 5. Baskı, 2017, s.261; M. C. Ünlü, *Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Açıklamalı İçtihatlı Kanun*, 1995, s.891.

c) Borçlunun, mallarının borcunu ödemeye yetmeyeceği yani aciz içinde bulunduğu durum.

Bu durum(lar) gerek İcra ve İflas Kanunu “*Borç ödemedен aciz vesikası: Madde 251 – (Değişik: 18/2/1965-538/99 Md.) İdare, paraları dağıtırken alacağının tamamını alamamış olan her alacaklıya ödenmemiş miktar için aciz vesikası verir.*” denilmek gerek Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’un da “*Aciz hali: Madde 75 – Yapılan takip sonunda, borçlunun haczi caiz malı olmadığı veya bulunan malların satış bedeli borcunu karşılamadığı takdirde borçlu aciz halinde sayılır. Yapılan takip safhalarıyla bakiye borç miktarı bir aciz fişinde gösterilerek aciz hali tespit olunur.*” denilerek belirtilmekte ve borçlunun ödeme aczine düştüğü kabul edilmektedir.

Doktrinde ise kamu kesimindeki bazı idari kurumlarca tasarrufun iptali davası açılabilmesi için aciz vesikasının mahkemeye sunulması zorunluluğu tartışmalıdır. Bu tartışma akla şu soruyu getirmektedir: Kamu idarelerine, özel kişilere tanınan hakların aynı tanınmalı mıdır? İdareden alacağını tahsil edemediğini; haciz belgesi ya da borçlunun haczi kabil hiçbir malvarlığı olmadığını gösterir haciz tutanağı marifetiyle ispatlaması istenmeli midir?

Doktrindeki ilk görüşe göre¹⁶; kamu idarelerine, özel kişilerden farklı bir ayrıcalık tanınmaz, idare alacağını tahsil edemediğini ispatlamak zorundadır. İkinci görüşe göre¹⁷ ise 6183 s. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’a göre borçlunun ödeme aczine düştüğü karinesi gereği kamu idaresinin aciz vesikası sunmasına gerek bulunmamaktadır.

Yargıtay ise bu konudaki içtihatlarında; idari kurumlarca tasarrufun iptali davası açılabilmesi için aciz vesikasının alınıp, mahkemeye sunulması zorunluluğu olmadığını yani ikinci görüşü benimsemiştir.¹⁸ Katıldığı bu (ikinci) görüşe uygun olarak Yargıtay bazı kararlarında¹⁹: “...mahkemece tasarruf tarihi itibarıyla kamu idaresinin tahsil edilemeyen alacağı olarak doğmuş tüm borç miktarının (ferileri de dahil) hesaplanacağını” belirtilmiştir.

¹⁶ E. Şimşek / Uygulamalı İcra ve İflas Kanunu, 1989, s.346; ŞİMŞEK: s.177.

¹⁷ KOSTAKOĞLU: s.10; ASKAN: s.63; İ. Özmen, Tereke Hukuku Davaları, 3. Basım, 2010, s.956.

¹⁸ Bknz. 15. HD. 24.06.2003 T. 1643/3472; 08.12.1997 T. 4752/5269; 05.04.2011 T. 2254/3055; 14.09.2009 T. 6724/5326; 17. HD. 25.12.2008 T. 3555/5754; 06.05.2008 T. 864/2398; 07.02.2008 T. 5281/458.

¹⁹ Bknz. 17. HD. 17.06.2010 T. 2805/5638; 24.02.2009 T. 4557/871.

Doktrinde üzerine atıflar yapılarak açıklandığı ve savunulduğu bir diğer soru da şudur: İdare, borçlunun tasarrufun iptali davasına konu tasarruf işleminden daha sonraki bir tarihte doğan alacakları için borçlunun evvelce gerçekleştirdiği tasarruflarının iptalini talep edebilecek midir? Bir diğer anlatımla idarenin kamu alacağının tasarruftan evvel doğması zorunluluğu var mıdır?

Bu hususta doktrinde iki farklı görüş bulunmaktadır. İlk görüş göre²⁰ alacak tasarruftan evvel doğmalıdır. Tasarruf tarihinde borç oluşmamışsa tasarrufun iptali davası açılmaz. Zira üçüncü kişiler borçlunun malvarlığının ne olduğunu bilerek ve kamuya borcu olmadığına inanarak güvene dayalı (iyi niyetle) işlemde bulunurlar. Diğer görüş ise²¹; gelecekte doğabilecek kamu borçlarını ödeyemeyecek kadar malvarlığını eksilten kişinin gerçekleştirdiği bu tasarruf işlemlerinin; kamu yararı ilkesi açısından; kamu idaresine karşı geçerli sayılmamasını kabul etmektedir.

Yargıtay²² yerleşik içtihatlarında ilk görüşe katılarak; tasarrufun iptali davasının (alacaklı sıfatıyla) davacısı olan kamu idaresinin alacağının davalı (borçlunun) davaya konu tasarruf işleminden önce doğması gerektiğini kabul etmektedir.

Bununla birlikte Yargıtay verdiği bir kararında: “...açılmış olan iflasta, borçlunun iflastan evvel mal kaçırma kastıyla gerçekleştirdiği bağışlama ve/veya hileli tasarruflardan kaynaklanan kamu alacaklarından ötürü tasarrufun iptali davasının iflas idaresi veya kamu idaresi tarafından açılabilceğini” belirtmektedir.²³

B. Davalı (İİK M. 282)

İİK. m. 282 tasarrufun iptali davasının davalısının kim olacağını yani davanın kime karşı açılabilceği belirtilmiştir.²⁴, 538 s. (İcra ve İflâs

²⁰ ŞİMŞEK: (Uygulamalı) s.346 ve ŞİMŞEK: (Amme Alacakları) s.177.

²¹ KOSTAKOĞLU: s.10.

²² Bknz. 17. HD. 28.12.2009 T. 8452/9007; 12.10.2009 T. 4029/6211; 12.10.2009 T. 4216/6215.

²³ Bknz. 15. HD. 17.01.1995 T. 6538/115.

²⁴ İptal Davasında Davalı - İİK. m. 282 (Değişik: 18.02.1965 - 538/117 md.): İcra ve İflas Kanunu'nun 11. babındaki iptal davaları; borçlu ve borçlu ile hukuki muamelede bulunan veya borçlu tarafından kendilerine ödeme yapılan kimseler ile bunların mirasçıları aleyhine açılır. Bunlardan başka, kötü niyet sahibi üçüncü şahıslar aleyhine de iptal davası açılabilir. İptal davası iyi niyetli üçüncü şahısların haklarını ihlal etmez. (* Davalı, hukuki ilişkinin pasif tarafını oluşturur. Zira davalı (borçlu) taraf, hukuki ilişkiden doğan edimi, ifaya yükümlü olan, bir başka ifadeyle kendisinden edimin ifası istenendir.)

Kanunu'nun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına ve Bu Kanuna Bazı Madde ve Fıkralar Eklenmesine Dair) Kanun ile gerçekleştirilen düzenlemelere istinaden, tasarrufun iptali davalarında (icra takibinin) borçlusunun da davalı olarak davada belirtilmesi kabul görmüştür. 538 s. Kanun'un öncesinde de bilimsel içtihatlarda bu ilkeyi atıflarla açıklayan, savunan ve kabul eden hukuk bilginleri; borçlunun da diğer davalılarla birlikte davalı olacağını benimsemektedirler.²⁵ Tartışmalı olan bu konuda, uyuşmazlıkları gidermek adına ve verdiği kararları meşrulaştırmak için Yargıtay'ın da yargısal içtihatlarında doktrinden alıntılar yaparak yararlandığı görülmektedir.²⁶

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre, kamu alacağından ötürü tasarrufun iptali davalarının kimlere karşı açılacağı, Kanun'un 25. maddesinde düzenlenmiştir.²⁷ İİK'ya göre haciz yoluyla ve iflas yoluyla takiplerde açılan tasarrufun iptali davaları hakkında yapılan açıklamalar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre açılan tasarrufun iptali davalarının davalısı yönünden de geçerlilik taşımaktadır. Ancak burada bir fark bulunmaktadır ki: 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre davalılar (yani aleyhlerine tasarrufun iptali davası açılacak kişiler) arasında "borçlu" belirtilmemiştir.

Doktrinde tartışılarak ağırlık bulan (baskın doktrine) ve benim de katıldığım (hâkim) görüşe göre; 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre açılacak tasarrufun iptali davalarında da tıpkı İİK'ya göre açılan tasarrufun iptali davalarındaki gibi borçlunun da dava arkadaşı olarak davalı gösterilmesi gerekmektedir.²⁸

Yargıtay yerleşik içtihatlarında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre açılan tasarrufun iptali davalarında borçlunun da davalı olarak gösterilmesi gerektiğini belirtmese de (doktrinde

²⁵ M. R. Belgesay, *İcra ve İflas Hukuku I. Cilt, İstanbul, 1945, s.311*; K. Arar, *İcra ve İflas Hükümleri, Ankara, 1945, s.203*; B. Gürdoğan, *İcra Hukuku Dersleri, Ankara 1965, s.165*; B. Gürdoğan, *İflas Hukuku Dersleri, Ankara 1966, s.251*; N. M. Berkin, *İflas Hukuku, 4. Baskı, 1972, s.193*; N. M. Berkin, *Tatbikatçılara İflas Hukuk Rehberi, İstanbul, 1980, s.217*.

²⁶ Bknz. 4. HD. 17.01.1953 T. 27/150; 5. HD. 30.12.1952 T. 4000/4694.

²⁷ İİK m. 25: *İptal Talebinde Muhatap: İptal, borçlu ile hukuki muamelede bulunan veya borçlu tarafından kendilerine ödeme yapılan kimselerle, bunların mirasçılara ve suiniyet sahibi diğer üçüncü şahıslara karşı istenir.*

²⁸ ASKAN: s.63; TOKTAŞ: s.142; KOSTAKOĞLU: s.10; ŞİMŞEK: s.177; GERÇEK: s.261.

tartışılarak ağırlık bulan hâkim görüşe uyarak) davanın sonuçlandırılabilmesi için dava arkadaşı durumundaki borçlunun da davaya dahil edilmesini öngörmektedir.²⁹

Yine doktrinde belirtilen bir görüşü; 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre açılan tasarrufun iptali davalarının davalısı yönünden kanunun tüzel kişiler nezdinde Vergi Usul Kanunu ile ilişkili olduğu bir durumu Yargıtay içtihatları ışığında değerlendirmeyi uygun ve kıymetli buluyorum. Eğer tasarrufun iptali davası 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun m. 35 ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu m. 10 uyarınca³⁰ kanuni temsilci sıfatıyla (anonim veya limited şirket gibi bir) tüzel kişinin ödenmeyen kamu borcundan sorumlu olan kişiler aleyhine açılmak istenirse kanuni temsilci davalı olarak gösterilebilecek midir?

(213 sayılı Vergi Usul Kanunu Kanuni temsilcilerin ödevi: Madde 10 – Tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, vakıflar ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen ödevler kanuni temsilcileri, tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri idare edenler ve varsa bunların temsilcileri tarafından yerine getirilir. Değişik: 03.12.1988-3505/2 m. Yukarıda yazılı olanların bu ödevleri yerine getirmemeleri yüzünden mükelleflerin veya vergi sorumlularının varlığından tamamen veya kısmen alınmayan vergi ve buna bağlı alacaklar, kanuni ödevleri yerine getirmeyenlerin varlıklarından alınır. Temsilciler veya teşekkülü idare edenler bu suretle ödedikleri vergiler için asıl mükelleflere rücu edebilirler. Tüzel kişilerin tasfiye haline girmiş veya tasfiye edilmiş olmaları, kanuni temsilcilerin tasfiyeye giriş tarihinden önceki zamanlara ait sorumluluklarını da kaldırmaz. Ek fıkra: 21.03.2018-7103/9 m. Tasfiye edilerek tüzel kişiliği ticaret sicilinden silinmiş olan mükelleflerin, tasfiye öncesi ve tasfiye dönemlerine ilişkin her türlü vergi tarhiyatı ve ceza kesme işlemi, müteselsilen sorumlu olmak üzere, tasfiye öncesi dönemler için kanuni temsilcilerden, tasfiye dönemi için tasfiye memurlarından herhangi biri adına yapılır. Limited şirket

²⁹ Bknz. 17. HD. 27.11.2011 T. 11364/427; 19.01.2010 T. 31/102; 15. HD. 15.04.1998 T. 1143/1444; 04.03.1996 T. 1126/1085.

³⁰ 213 s. VUK. m. 10. Kanuni Temsilcilerin Ödevi: Tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, vakıflar ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen ödevler; kanuni temsilcileri, tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri idare edenler ve varsa bunların temsilcileri tarafından yerine getirilir.

ortakları, tasfiye öncesi dönemlerle ilgili bu kapsamda doğacak amme alacaklarından şirkete koydukları sermaye hisseleri oranında sorumlu olurlar.)

Farklı bakış açıları arasındaki hukuki tartışmalar ve eleştiriler sonucunda doktrinde kamu borcunun ödenmesinden sorumlu olan kanuni temsilci hakkında: kamu idaresi tarafından (asıl borçlu tüzel kişi için) başlatılan icra takibinin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 54. maddesi uyarınca kanuni temsilci yönünden de (ödeme emri gönderilip tebliğ edilip) kesinleşmesinin sağlanmış olması gerektiği görüşü ağırlık kazanmıştır.³¹

Doktrin görüşleri üzerinden yanıt bulduğumuz bu soruya ilişkin Yargıtay da: “*Kanuni temsilciye herhangi bir ödeme emri tebliğ edilmeden, hakkında sorumlu olduğu kamu borcundan dolayı icra takibi yapılmadan ve bu takip kesinleşmeden alacaklı kamu idaresinin alacağını tahsil etmesini önlemek amacıyla mallarını kaçırdığı iddiasıyla kendisine karşı tasarrufun iptali davası açılmayacağını*” belirtmiştir.³²

SONUÇ

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre açılan tasarrufun iptali davalarında mevcut mevzuat (Anayasa, kanun, tüzük, yönetmelik, genelge, yönerge; kanun, CBK, KHK, Bakanlar Kurulu Kararı, TBMM kararı, HSK kararı... diğer kurul kararları, milletlerarası antlaşma, sözleşme; tüzük, tebliğ vb.) ve düzenlemelerin uygulamada kötü niyetli borçlu karşısında alacaklıyı yeterince koruyup koruyamadığı hala tartışmalıdır.

Kanaatimce yeterince koruyamadığı bir gerçektir. Oysaki tasarrufun iptali davası kötü niyetli borçlu karşısında alacaklının korunmasını sağlayabilecek en etkili hukuki yöntemdir. Bu nedenle tasarrufun iptali davası içerik ve konu olarak bir değil birçok (tek açıdan değil pek çok) açıdan incelemeye değer genişlikte olmuştur. Belki de ironik olarak tam da

³¹ İ. Barlas, *Kamu Alacaklarının Haiz Yoluyla Takibi (Anonim ve Limited Ortaklarda Kanuni Temsilcinin Vergisel Sorumluluğu)*, 1. Baskı, 2017, s.129; M. Coşkun, *Açıklamalı-İçtihatlı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun*, 3. Baskı, 2016, s.1083; A. Deynekli, *Sosyal Güvenlik Kurumu'nun Alacaklarının Tahsilinde 6183 Sayılı Kanunun Uygulanması*, Ankara 2010, s.98; T. Muşul, - *İcra ve İflas - Tebligat Hukuku Uygulamaları*, Ankara, 2008, s.369.

³² Bknz. 15.HD. 08.12.1999 T. 4474/4562; 17. HD. 28.03.2011 T. 7587/2753; 19.HD. 23.01.2003 T. 5865/508; 23. HD. 27.05.2013 T. 2581/3534; Danıştay 3. Dairesi 26.05.1999 T. 2761/2128; Danıştay Dava Daireleri Genel Kurulu 24.12.1999 T. 389/607.

bu çerçevede naçizane denilebilir ki uygulamada; tasarrufun iptali davaları hakkında tasarrufun iptali hukuku şeklinde özel ve oldukça geniş bir alan oluşmuştur.

Yine bu nedenle geçmişten bu yana dek hukuk literatüründe birçok kıymetli üstadın tam, sağlıklı ve mantıklı bir icra bakış açısıyla yaptıkları araştırmalar tasarrufun iptali davası(nın tarafları) konusuna dair karanlıkta kalmış en küçük detayların dahi açığa çıkmasını sağlamış, çalışma ve katkıları sayesinde konunun bütününe dair detaylı bilgi sahibi olunması mümkün olmuştur.

Kaynakça

[1] AKİL, Cenk: Tasarrufun İptaline Konu Olabilecek İşlemlerin Hukuki Niteliği, Türkiye Noterler Birliği Hukuk Dergisi, 2014;1(1): 79-102.

[2] AKİL, Cenk: Yargıtay Kararları Işığında Tasarrufun İptali Davaları Bağlamında Aciz Belgesi, Ankara Barosu Dergisi, 2014;3: 5.

[3] AKKAYA, Tolga: Alacaklıdan Mal Kaçırmaya Yönelik Muvazaalı Tasarrufların İptal Davasına Konu Olup Olamayacağı Sorunu, Legal Medeni Usul ve İcra İflâs Hukuku Dergisi, 2006;3.

[4] AKŞENER, Haşmet Sırrı: İcra ve İflas Hukukunda Tasarrufun İptali Davaları; Tasarrufun İptali Davasının İpotek Alacaklısı ve Dördüncü Kişiyeye Etkisi, 2. Baskı, İstanbul 2007.

[5] AKŞENER, Haşmer Sırrı: Borcun Doğum Anı ve Tasarrufun İptali Davaları Yönünden Önemi, Legal Huk. D., 2008;6(72): 4007-4013

[6] ALTAY, Sümer: Türk İflas Hukuku, Cilt I – II, İstanbul, 2004.

[7] ANSAY, Sabri Şakir: Hukuk İcra ve İflas Usulleri, 5. Bası, Ankara, 1960.

[8] ARAR, Kemal: İcra ve İflas Hükümleri, Ankara, 1944.

[9] ARAR, Kemal: İcra ve İflas Hukuku, Ankara, 1945.

[10] ARAS, Ferzan Arif: atf. III 172; jdt 1930 II 67 (İstanbul Barosu Dergisi / Cilt 85 / Sayı 2011/2 Mart; Yargıtay Dergisi / Yargıtay Kitaplığı,1986;12(1).

- [11] ARSLAN, Ramazan/YILMAZ, Ejder: İcra ve İflas Hukuku, Pratik Çalışmaları, 13. Baskı, 2013.
- [12] ARSLAN, Ramazan/YILMAZ, Ejder/HANAĞASI, Emel/TAŞPINAR AYVAZ, Sema: İcra ve İflas Hukuku, 5. Baskı, 2018.
- [13] ASKAN, Filiz: 6183 s. A.A.T.U.H.K. Uyarınca İcra Hukukunda Tasarrufun İptal Davası, 1. Baskı, 2008.
- [14] ATALI, Murat/ERMENEK, İbrahim/ERDOĞAN, Ersin/KARTAL, Bünyamin: İcra ve İflas Hukuku, 1. Baskı, 2018.
- [15] BARLAS, İrfan: Kamu Alacaklarının Haiz Yoluyla Takibi (Anonim ve Limited Ortaklarda Kanuni Temsilcinin Vergisel Sorumluluğu), 1. Baskı, 2017.
- [16] BELGESAY, Mustafa Reşit: İcra ve İflas Hukuku I. Cilt, İstanbul, 1945.
- [17] BERKİN Necmettin Mehmet: İflas Hukuku, 4. Baskı, İstanbul, 1972.
- [18] BERKİN, Necmettin Mehmet: Tatbikatçılara İflas Hukuk Rehberi, İstanbul, 1980.
- [19] BİLGE, Necip: Hukuk Başlangıcı Hukukun Temel Kavram ve Kurumları, 28. Bası, Ankara, 2010.
- [20] BİLGE, Necip: İcra ve İflas Hukukunda Sıra Cetveli, 3. Baskı, Ankara, 2016.
- [21] BÖRÜ, Levent: İcra ve İflas Hukukunda Zarar Verme Kastından Dolayı İptal Davası, AÜHF Dergisi, 2009;18(3): 481-528.
- [22] CİMCOZ, Salâh: İptal Davasının İhtilafı ve Aksayan Yönleri Üzerine Düşünceler, Yargı Dergisi, 1977: 55.
- [23] COŞKUN, Mahmut: Açıklamalı-İçtihatlı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, 3. Baskı, 2016.
- [24] ÇATALKAYA, Cevdet/BANDAKÇIOĞLU İhsan: İcra ve İflas Kanun Şerhi, Ankara, 1967.
- [25] DEYNEKLİ, Adnan: Sosyal Güvenlik Kurumu'nun Alacaklarının Tahsilinde 6183 Sayılı Kanun'un Uygulanması, Ankara 2010.

[26] DEYNEKLİ, Adnan/KISA Sedat: Hacizde ve İflasta Sıra Cetveli (Terekenin İflas Hükümlerine Göre Tasfiyesinde Tasarrufun İptali Davasını Kim Açabilir), 1. Baskı, İstanbul, 1996.

[27] DEYNEKLİ, Adnan/OSKAY, Mustafa/KOÇAK, Coskun/DOĞAN Ayhan: İcra İflas Kanun Şerhi, Cilt 1-5; Ankara, 2007.

[28] DİKİCİ, Fatih: İcra ve İflas Hukuku, Ankara 2008.

[29] ERİŞ, Gönen: En Son Değişikliklerle Gerekçeli – Açıklamalı – İçtihatlı İcra ve İflas Kanunu, 2005.

[30] ERTAŞ, Şeref/ZEVKLİLER, Aydın/HAVUTÇU, Ayşe/GÜRPINAR, Damla: Yeni Medeni Kanun’a Göre Medeni Hukuk, 9. Bası, Ankara, 2015.

[31] GERÇEK, Adnan: Kamu Alacaklarını Takip ve Tahsil Hukuku, 5. Baskı, 2017.

[32] GÜNEREN, Ali: İcra ve İflas Hukukunda Tasarrufun İptali Davaları, 3. Baskı, 2012.

[33] GÜRDOĞAN, Burhan: Gürdoğan, İcra Hukuku Dersleri, Ankara 1965.

[34] GÜRDOĞAN, Burhan: İflas Hukuku Dersleri, Ankara 1966.

[35] KARATAŞ, İzzet/ERTEKİN, Erol: Tasarrufun İptali Davaları, 1. Baskı, 1998.

[36] KARAYAZGAN, Güngör/VAROL, Behlül: Varol, Tatbiki İcra ve İflas Hukuku ve En Son İçtihatlar, İstanbul Barosu Dergisi, 2011.1971: 137.

[37] KARAYAZGAN, Güngör/VAROL, Behlül: agm. s. 137; S. Cimcoz, agm. s. 15, İstanbul Barosu Dergisi, 2011.

[38] KARSLI, Abdurrahim: İcra Hukuku Ders Kitabı, İstanbul, 2010.

[39] KARSLI, Abdurrahim: İcra ve İflas kanunu, Tebligat Kanunu ve İlgili Mevzuat, İstanbul, 2008.

[40] KAZANCI, İdil Tuncer: Tasarrufun İptali Davalarında İspat, 1. Baskı, 2015.

[41] KOSTAKOĞLU, Cengiz: Takip Hukukunda İptal Davaları, Adalet Dergisi, 1989;6: 7-33 / Yasa Dergisi, cilt 8, 1989;8: .1037-1060.

[42] KOSTAKOĞLU, Cengiz: 6183 s. Kanuna Göre Amme Alacaklarının Tahsili Yönünden İptal Davası, Yargıtay Dergisi, 1991;1-2: s. 10 vd; Yasa Dergisi. 1990;9: 1233.

[43] KURTOĞLU, Serda: İcra Hukuku Açısından İptal Davasının Hukuki Niteliği, İstanbul Barosu Dergisi, 1973;7-8: 776-780.

[44] KURU, Baki: İflas ve Konkordato Hukuku, 1971.

[45] KURU, Baki: İcra ve İflas Hukuku, 3. Baskı, 1988

[46] KURU, Baki: İcra ve İflas Hukuku, 3. Bası, 1997.

[47] KURU, Baki: Hukuk Muhakemeleri Usulü, C.I, 6. Baskı, İstanbul, 2001

[48] KURU, Baki: İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, 2. Baskı, 2013.

[49] KURU, Baki: İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, 3. Baskı, 2019.

[50] KURU, Baki/ARSLAN, Ramazan/YILMAZ, Ejder: İcra ve İflas Hukuku Ders Kitabı, 25. Baskı, 2013.

[51] KURU, Baki: İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra ve İflas Hukuku Ders Kitabı, 2. Baskı, 2017.

[52] KURU, Baki: Hukuki Mütalaa: Tasarrufun İptali Davası, Ankara 2013.

[53] MUŞUL, T: Gerekçeli – Notlu – İçtihatlı İcra ve İflas Kanunu ve İlgili Mevzuat, 4. Baskı, İstanbul, 2011.

[54] MUŞUL, Timuçin: İcra ve İflas Hukuku Bilgisi, 3. Bası, Ankara, 2008.

[55] MUŞUL, Timuçin: İcra ve İflas - Tebligat Hukuku Uygulamaları, Ankara, 2008.

[56] MUŞUL, Timuçin: İcra ve İflas Hukukunda; Tasarrufun İptali Davaları, 2. Bası, 2017.

[57] MUŞUL, Timuçin: Tasarrufun İptali Davasında Dava Şartı Olarak

Aciz Vesikası ile İlgili Sorunlar, Yargıtay Kararları, Makaleler, Hukuki Mütalaalar, Bilirkişi Raporları ve Düşüncelerimiz, Legal Hukuk Dergisi, 2014;22: 2823-2834.

[58] OLGAC, Senai: Yargıtay İçtihatları Işığında İcra ve İflas Hukukunda İptal Davaları, 1974.

[59] ONAR, Sıddık Sami: İcra Hukukunda Temel Bilgiler, İstanbul, 1968.

[60] ÖZMEN, İsmail: Tereke Hukuku Davaları, 3. Basım, 2010.

[61] ÖZTEK, Selçuk: Tasarrufun İptali Davalarında Ortaya Çıkan Bazı Sorunlar ve Yargıtay'ın Bu Sorunlara İlişkin Uygulaması (Prof. Dr. Ergun Önen'e Armağan) İstanbul, 2003.

[62] ÖZTEK, Selçuk: İptal Davası Açma Hakkı İle Bağlantılı Olarak Hacizdeki Borç Ödemeden Aciz Vesikası ve Uygulamada Ortaya Çıkan Bazı Sorunlar, Bankacılar Dergisi, 1998;27: 86-94.

[63] PEKCANITEZ, Hakan/ATALAY, Oğuz/SUNGURTEKİN ÖZKAN, Meral/ÖZEKES, Muhammet: İcra ve İflas Hukuku, 10. Bası, 2012.

[64] PEKCANITEZ, Hakan/ÖZEKES, Muhammet: İcra ve İflas Hukuku Patik Çalışmalar, 12. Bası, 2013.

[65] POSTACIOĞLU, İlhan: İktisatçılar İçin İcra ve İflas Hukuku Bilgileri, 1. Baskı, 1969.

[66] POSTACIOĞLU, İlhan: İflas Hukuku İlkeleri, Cilt I, İstanbul, 1978.

[67] POSTACIOĞLU, İlhan: İcra Hukuku Esasları, 4. Bası, İstanbul, 1982

[68] POSTACIOĞLU, İlhan/Altay Sümer: (2010) İcra Hukuku Esasları, 5. Bası, 2010.

[69] POSTACIOĞLU, İlhan: Makaleler ve Karar İncelemeleri, 1.Baskı, 2011.

[70] SARISÖZEN, İsmet: İcra ve İflas Kanununa Göre İptal Davasında Yargılama Usulü, 1977.

[71] SARISÖZEN, Murat Serhat: 7101 sayılı kanun kapsamında İcra

İflas ve Konkordato Hukukundaki Yenilikler, 1. Basım, 2018 (28.02.2018 tarih ve 7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında kanun).

[72] SERTKAYA, Şahabettin/KUL, Süleyman: Tasarrufun İptali Davaları, 1. Baskı 2016.

[73] ŞİMŞEK, Edip: Uygulamalı İcra ve İflas Kanunu, 1989.

[74] ŞİMŞEK, Edip: Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Kanun Şerhi, 1. Baskı, 1996.

[75] TERCAN, Erdal: İcra ve İflas Hukuku, 1. Baskı, Ankara, 2010.

[76] TOKTAŞ, Mine: Kamu Alacağının Korunmasında Tasarrufun İptali Davaları, 1. Bası, 2009.

[77] ULUKAPI, Ömer: İcra ve İflas Hukuku, 6. Baskı, Konya, 2014.

[78] ULUKAPI, Ömer: İcra ve İflas Hukuku Uygulamaları, 6. Baskı, 2014.

[79] UMAR, Bilge: İcra İflas Hukuku Ders Notları, İzmir, 1973.

[80] UMAR, Bilge: İcra ve İflas Hukukunun Tarihi Gelişmesi ve Genel Teorisi, İzmir, 1973.

[81] UMAR, Bilge: Türk İcra ve İflas Hukukunda İcra ve İflas Usulleri, İptal Davası, İstanbul Üniversitesi Yayınları No: 1013-210, 1963.

[82] UYAR, Talih: İcra ve İflas Hukuku Rehberi, Cilt 1-2, 3. Baskı, 2015.

[83] UYAR, Talih: Gerekçeli – İçtihatlı İcra ve İflas Kanunu Şerhi, 2. Baskı, Ankara, 2010.

[84] UYAR, Talih: İcra ve İflas Hukukunda Tasarrufun İptali Davaları, 4. Baskı, 2011.

[85] UYAR, Talih: Tasarrufun İptali Davasının Tarafları, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2015;16(Özel sayı) 3005-3070. Prof. Dr. Hakan Pekcanitez'e Armağan, İzmir.

[86] UYAR, Talih: İcra ve İflas Yasasında Düzenlenen İptal Davasının Hukuki Niteliği ve Konusu, İstanbul Barosu Dergisi, 1984;10-11-12: 574-581.

[87] UYAR, Talih: Tasarrufun İptali Davalarının Konusu, TBB Dergisi, 2008;78: 287-314.

[88] ÜNLÜ, Mehmet Cengiz: Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Açıklamalı İçtihatlı Kanun, 1995.

[89] ÜSTÜNDAĞ, Saim: İcra Hukukunun Esasları 8. Baskı, İstanbul 2004.

[90] ÜSTÜNDAĞ, Saim: İflas Hukuku İflas, Konkordato, İptal Davaları, 8. Baskı, 2009.

[91] YILDIRIM, Kamil/YILDIRIM, Nervis Deren: İcra ve İflas Hukuku, 7. Baskı, 2016.

[92] YILDIRIM, Kamil: Tasarrufun İptali Davası'nın İşlevi Bakımından Aciz Vesikasını İle İlişkisi Hakkında Düşünceler, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2010;11(Özel Sayı): 973-982. Prof. Dr. Bilge Umar'a Armağan, İzmir.

- <https://karararama.yargitay.gov.tr>

- <https://www.karartek.com.tr>

- <http://www.e-uyar.com>

- <http://www.kazanci.com>

- <https://www.sinerjimevzuat.com.tr>